

**PROGNOZA PIETEI MUNCII PE TERMEN SCURT
ANUL 2020**

Observatorul pieței muncii

Cuprins

LISTA ABREVIERILOR.....	2
INTRODUCERE	3
METODOLOGIA DE EȘANTIONARE ȘI ELABORARE A PROGNOZEI	4
METODOLOGIA DE EȘANTIONARE	4
METODOLOGIA DE ELABORARE.....	4
EVOLUȚII ALE ECONOMIEI NAȚIONALE DIN REPUBLICA MOLDOVA	6
TENDINȚELE PIEȚEI MUNCII.....	6
PRINCIPALELE REZULTATE DIN STUDIUL AGENȚILOR ECONOMICI	8
DESCRIEREA EȘANTIONULUI AGENȚILOR ECONOMICI.....	8
REZULTATELE STUDIULUI AGENȚILOR ECONOMICI	10
REZULTATELE STUDIULUI ÎN ASPECT DE REGIUNE.....	15
CONCLUZII	19
BAROMETRE	20

Lista Abrevierilor

ANOFM	Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă
PPPM	Programul aplicativ Prognoza Pieței Muncii
AFM	Ancheta Forței de Muncă
BIM	Biroul Internațional al Muncii
BNS	Biroul Național de Statistică
CAEM	Clasificatorul Activităților din Economia Moldovei
CORM	Clasificatorul Ocupațiilor din Republica Moldova
MSMPS	Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale
OPM	Observatorul Pieței Muncii
PIB	Produsul Intern Brut

Introducere

Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă (ANOFM) a Republicii Moldova elaborează anual Prognoza pieței muncii pe termen scurt și are ca scop anticiparea cerințelor pieței forței de muncă și asigurarea unui echilibru mai bun între cerere și ofertă, cât și reducerea decalajului dintre pregătirea oferită de instituțiile de învățământ și necesitățile agenților economici.

Ținând cont că piața muncii derivă din situația economică și socială, care este într-o continuă schimbare, ANOFM are sarcina de a o monitoriza, analiza precum și a deține o viziune asupra funcționării ei.

Amplificarea cunoștințelor despre piața muncii, cunoașterea situației reale și prevederea schimbărilor ce vor avea loc, precum și schimbările care vor fi în structura forței de muncă, ținând cont atât de influența factorilor demografici, cât și cei economici asupra ocupării forței de muncă și șomajului este scopul principal de realizare a Prognozei.

Prognoza scoate în evidență tendințele pieței muncii pe termen scurt, deficitul și surplusul de forță de muncă, cât și domeniile prioritare pentru investiții. La fel, PPM identifică activitățile economice unde vor fi create/lichidate locuri de muncă. La fel, prognozarea pieței muncii semnalează necorespunderile între cerere și ofertă actuale și posibile viitoare. Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă se va ghida de Prognoza pieței muncii, cât și de Barometrul profesiilor, inclusiv pentru formarea profesională a șomerilor.

Prognoza pieței muncii se încheie cu Barometrul profesiilor pentru anul 2020, unde sunt evidențiate ocupațiile cu șanse înalte/reduce de ocupare, cât și cele care sunt în echilibru cu oferta de forță de muncă.

Metodologia de eșantionare și elaborare a Prognozei

Metodologia de eșantionare

Eșantionarea actuală se efectuează în baza listei agenților economici (a.e.) activi elaborată de Biroul Național de Statistică (BNS) și transmisă ANOFM. Această listă include aproximativ 17000 a.e. care au 5 sau mai mulți angajați și prezintă raportul financiar anual, constituind un număr total de aproximativ 1,2 mln angajați. Anual sunt intervievate toate întreprinderile mari – cu peste 100 angajați, iar întreprinderile mici și mijlocii – cu 5-20 angajați și 21-99 de angajați, respectiv sunt intervievate doar un eșantion.

Pentru a menține modelul cât mai simplu posibil, respectând cerințele esențiale, eșantionul Sistemului de Prognozare a Pieței Muncii (SPPM) este format utilizând un model de probabilitate stratificat. Sunt numai două dimensiuni ale stratificării explicite: regiuni (Nord, Centru, Sud, Chișinău, UTAG) și mărimea a.e. (5-20, 21-99, și peste 100 angajați). Variabila regională este esențială, deoarece reprezintă un nivel geografic la care rezultatele vor fi publicate. Mărimea agentului economic este de asemenea esențială, deoarece contribuie semnificativ la exactitatea oricăror estimări cantitative (numărul de angajați, persoanele care urmează a fi instruite, etc.).

Ca rezultat, modelul de eșantionare constă din 15 clase de ponderare (5 regiuni x 3 mărimi ale a.e.). Deoarece toți agenții economici mari sunt eșantionați cu o probabilitate 1, există doar 10 straturi (5 regiuni x mărimea mică/mijlocie) pentru care se calculează mărimile eșantionului.

Metodologia de elaborare

Prognoza pieței muncii (PPM) pentru anul 2020 și Barometrul Profesiilor (BP) constau dintr-o succesiune de etape, ale căror părți componente sunt: chestionarea unui eșantion de cca 3500 a.e. anual cu analiza ulterioară a datelor obținute în rezultatul chestionării și ponderarea lor, prezentarea, promovarea și diseminarea PPM și a BP. Datele obținute în rezultatul chestionării agenților economici este completamente confidențial și a fost utilizat doar de ANOFM pentru elaborarea Prognozei.

Scopul acestei Prognoze este de a studia și a anticipa schimbările din domeniul ocupării forței de muncă în ceea ce privește oferta și cererea de forță de muncă.

Prima secțiune a Prognozei pieței muncii pentru anul 2020 prezintă informații despre tendințele pieței forței de muncă în Republica Moldova: forța de muncă (populația ocupată și șomerii BIM), populația în afara forței de muncă pe activități economice și tendințele șomajului pentru diferite grupuri. Sursele de date pentru această secțiune au fost Ancheta Forței de Muncă (AFM) de la Biroul Național de Statistică (BNS), precum și alte surse de date.

A doua secțiune a Prognozei prezintă informația despre rezultatele chestionării agenților economici. Toate întrebările din chestionarul a.e. sunt structurate în formă de tabele și analizate, pentru a vedea care sunt cele mai interesante/importante date care provin din aceste tabele. Majoritatea datelor sunt distribuite conform activităților economice și pe regiuni (Chișinău, Nord, Centru, Sud și UTAG).

A treia secțiune a Prognozei prezintă tendințele pieței muncii pentru anul 2020, informațiile cheie de la nivel național și regional.

A patra secțiune prezintă Barometrele Profesiilor la nivel național și cele 4 BP regionale care au fost elaborate în baza chestionării a.e. și consultărilor cu Subdiviziunile Teritoriale de Ocupare a Forței de Muncă și este o evaluare pe termen scurt cu privire la evoluția situației pieței muncii în anul 2020.

Barometrele includ informația atât pentru slujbași cât și pentru muncitori. Sunt elaborate 5 Barometre (1 național și 4 regionale). Barometrul profesiilor prezintă o prognoză a deficitului, echilibrului sau surplusului de cerere pentru fiecare, conform CORM (006-14). Un **deficit** trebuie să fie indicat atunci când unii agenți economici (sau un singur a.e., important din perspectiva pieței muncii naționale) raportează că ei se vor confrunta cu o creștere a cererii pentru o anumită ocupație, dar nu vor fi în măsură să satisfacă această cerere. Un **surplus** este atunci când unii agenți economici (sau un singur a.e., important din perspectiva pieței muncii naționale) raportează că se vor confrunta cu o scădere a cererii pentru o anumită ocupație în timp ce oferta va rămâne ridicată (mulți solicitanți de locuri de muncă care sunt în căutarea acestei anumite profesii). În cele din urmă, un **echilibru** indică atunci când majoritatea agenților economici raportează un echilibru între cerere și ofertă pentru o anumită ocupație.

Scopul BP este de a coordona și de a spori accesibilitatea anticipării competențelor și a informațiilor ocupaționale, în special pentru tineri (și desigur alți solicitanți de locuri de muncă), care au nevoie de îndrumare profesională, precum și pentru persoanele care lucrează cu ghidarea în carieră.

Utilizatori ai Prognozei Pieței muncii (PPM) și a Barometrelor Profesiilor sunt ministerele de resort: Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale (MSMPS), Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă (ANOFM) și Subdiviziunile Teritoriale (STOFM), Ministerul Educației, Culturii și Cercetării, angajatorii, tinerii (care efectuează trecerea de la școală la locul de muncă sau care aleg la ce cursuri să studieze) și solicitanți de locuri de muncă, etc.

Chestionarul constă dintr-un set de 18 întrebări divizate în 3 compartimente, care includ:

1. informația generală despre agentul economic (activitatea economică, forma de proprietate, numărul de angajați);
2. evoluția cererii pentru angajații actuali, necesitatea de forță de muncă în ultimele 12 luni și perioada imediat următoare (12 luni), informație concretă cu privire la numărul de persoane disponibilizate în ultimele 12 luni și în următoarele. De asemenea, în acest compartiment se conține informație detaliată privind locurile de muncă noi create pe ocupații și care sunt motivele deficitului de forță de muncă cu care se confruntă companiile. Întrebarea despre capacitatea de a crește producția în companie (în procente), atât investiții în echipament/tehnologii/spații, cât și în crearea locurilor de muncă noi, măsoară legătura dintre investițiile iminente și producția/serviciile, care reprezintă o măsură a capacității de expansiune.
3. informația din partea agentului economic despre faptul dacă va întâmpina sau nu un deficit de forță de muncă în timpul angajării de noi persoane pe parcursul următoarelor 12 luni și dacă deficitul se referă la forță de muncă calificată/necalificată și care sunt consecințele acestui deficit, valoarea aproximativă a creșterii salariilor în ultimele 12 luni. Tot în acest compartiment compania indică dacă va coopera cu ANOFM în programele de instruire profesională și angajare ulterioară după absolvire și profesiile pentru care este necesară formarea profesională pentru anul viitor, nivelul de calificare, numărul de persoane și perioada de instruire.

Evoluții ale economiei naționale din Republica Moldova

Tendințele pieței muncii

Indicatorii principali

În anul 2019 a fost înregistrată o creștere economică de 3,6% în termeni reali. Valoarea adăugată brută creată în activitatea „Construcții” a avut cea mai mare influență asupra creșterii economice, asigurând 35% din creșterea PIB, după care „Comerțul cu ridicata și cu amănuntul, transport și depozitare, hoteluri și restaurante” –34%; „Informații și comunicații” –12%, „Industria” -11% din creștere. Aceste activități au fost cele mai influente în anul 2019. Totodată, VAB creată în Agricultură a avut impact negativ asupra creșterii economice și a sustras 6%.¹

Sectorul industrial este în creștere lentă. În anul 2019 s-a înregistrat o creștere a volumului producției industriale cu 2%. Creșterea înregistrată a fost determinată de majorarea *Industriei prelucrătoare* (+3,1%) iar *Industria extractivă a înregistrat* un rezultat negativ de (-1,9%) De asemenea, *Producția și furnizarea de energie* a fost în diminuare (-4%), fiind influențată de regimul termic ridicat. Principali factori care au determinat creșterea sectorului industrial au fost:

- extinderea proiectelor investitorilor străini în ramura industriei automotiv;
- dezvoltarea sectorului construcțiilor;
- regimul termic ridicat cu impact asupra sectorului energetic.

După trei ani de creștere consecutivă, în anul 2019 sectorul agricol a înregistrat un rezultat negativ (-1,9%). Această evoluție a fost determinată, în special, de scăderea producției animaliere (-6%), fiind în diminuare atât producția vitelor și păsărilor, producția de lapte, cât și producția de ouă. Volumul producției vegetale a fost aproape la nivelul anului 2018 (-0,3%). **Activitatea investițională este în creștere.** În 2019 volumul investițiilor a crescut în termeni reali cu 9,4% față de anul precedent, însumând cca 27,8 mild. lei. Intensificarea activității investiționale s-a datorat majorării investițiilor private, investițiilor din contul creditelor externe, precum și celor provenite din surse străine. Au fost efectuate investiții majore în sectorul construcțiilor, fapt ce a asigurat mai mult de jumătate (63%) din creșterea investițiilor totale.

Câștigul salarial mediu lunar brut al unui salariat din economia națională în anul 2019 a constituit 7356,1lei și s-a majorat în termeni nominali cu 14,1% față de anul 2018. În sfera bugetară câștigul salarial mediu lunar a constituit 6636,2 lei, fiind în creștere cu 16,9 %, iar în sectorul real – 7627,1lei și s-a majorat cu 13%, respectiv (în termeni nominali).

Indicatorii ocupaționali

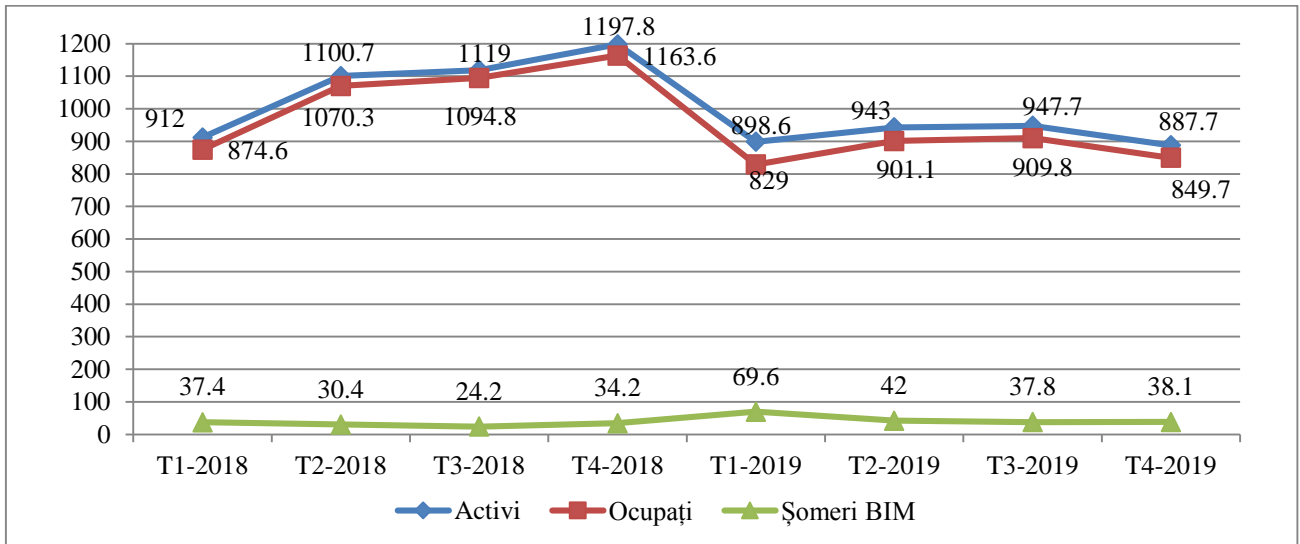
Ajustarea cardinală a metodologiei Anchetei Forței de Muncă (AFM) a avut un impact specific pentru indicatorii pieței muncii din Republica Moldova în anul 2019. Principalele schimbări operate la AFM de către Biroul Național de Statistică (BNS) au ținut de ajustarea populației la datele recensământului din 2014 și excluderea din populația ocupată a categoriei „persoanele ocupate în gospodăria auxiliară (de pe lângă casă) cu producerea produselor agricole pentru consumul propriu al gospodăriei”. Schimbările acestea au dus la modificări semnificative a multor indicatori cantitativi și calitativi a pieței muncii, iar analiza cărora scot în evidență noi tendințe și opțiuni de politici².

¹ http://mei.gov.md/sites/default/files/document/attachments/expres_2020-02.pdf

² <https://statistica.gov.md/newsview.php?!=ro&idc=168&id=6328>

Conform datelor statistice aliniate la recensământul din 2014, forța de muncă în Republica Moldova s-a redus semnificativ. Populația ocupată s-a diminuat de la cca 1197,8 mii persoane în trimestrul IV al anului 2018 la 887,7 mii persoane în trimestrul IV 2019, ceea ce constituie o reducere de 16,9%. Totodată, numărul șomerilor în perioadă de referință a crescut de la 34,2 mii persoane la 38,1 mii persoane (+3,9 mii).

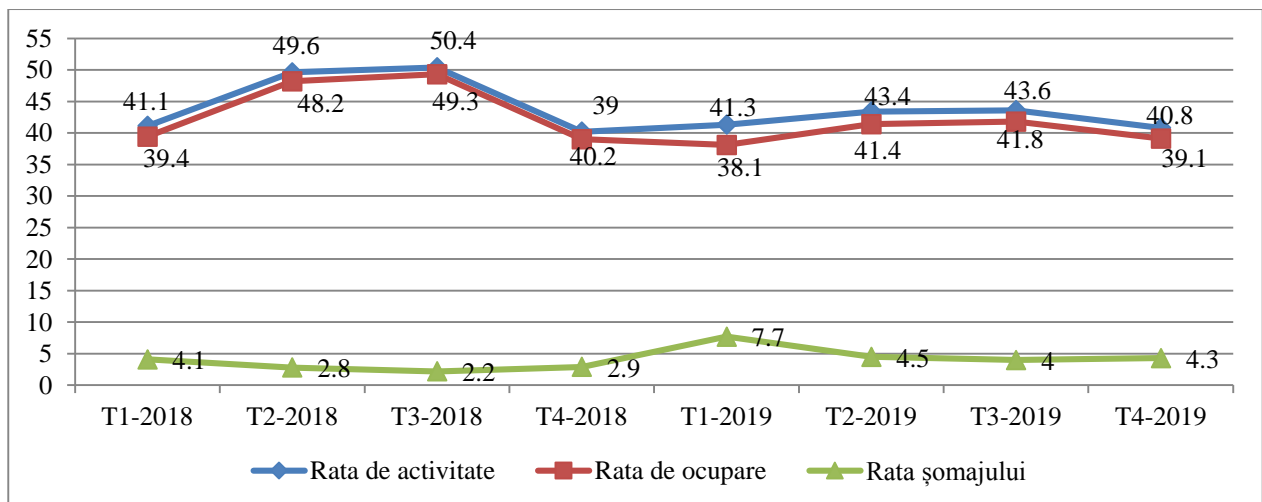
Figura 1. Dinamica forței de muncă (%)

Analiza datelor deja ajustate pentru anii 2018–2019 permite analiza numărului real al forței de muncă, dar și identificarea a noi tendințe. Modificarea metodologiei nu a dus la o modificare momentană a cantumului forței de muncă și stabilizarea ei ulterioară, dar a scos în evidență o nouă tendință de diminuare continuă a acesteia pe parcursul anului 2019. **Diminuarea semnificativă a forței de muncă conform noii metodologii nu a dus și la ajustarea indicatorilor relativi.** Astfel, ratele de ocupare și șomaj practic nu au suferit evoluții majore în perioada 2018–2019.

Rata șomajului (ponderea șomerilor BIM în forța de muncă) la nivel de țară a înregistrat valoarea de 4,3% în trimestrul IV 2019 fiind în creștere cu 1,4 p.p. față de trm IV 2018.

Figura 2. Dinamica ratelor de activitate, ocupare și șomaj (%)

Totodată, nivelul scăzut al șomajului și al ratei de ocupare se explică prin creșterea ponderii populației inactive. Creșterea numărului populației inactive se datorează atât migrației externe (factorul principal), cât și îmbătrânirii populației (creșterea ponderii persoanelor de peste 60 de ani) și creșterii inactivității la unele categorii din populație (femei). Un impact major asupra indicatorilor ocupaționali a avut excluderea din ocupare a gospodăriilor casnice care produc pentru consum propriu. Deoarece activitatea în cadrul gospodăriilor casnice este o ocupare informală, excluderea lor din statistica ocupării a dus la diminuarea automată a ocupării informale în Republica Moldova. Astfel, conform noilor date statistice ponderea ocupării informale în totalul populației ocupate în anul 2019 era în jur de 25%, fiind cu mult mai mică față de valorile de 38% înregistrate în 2018.

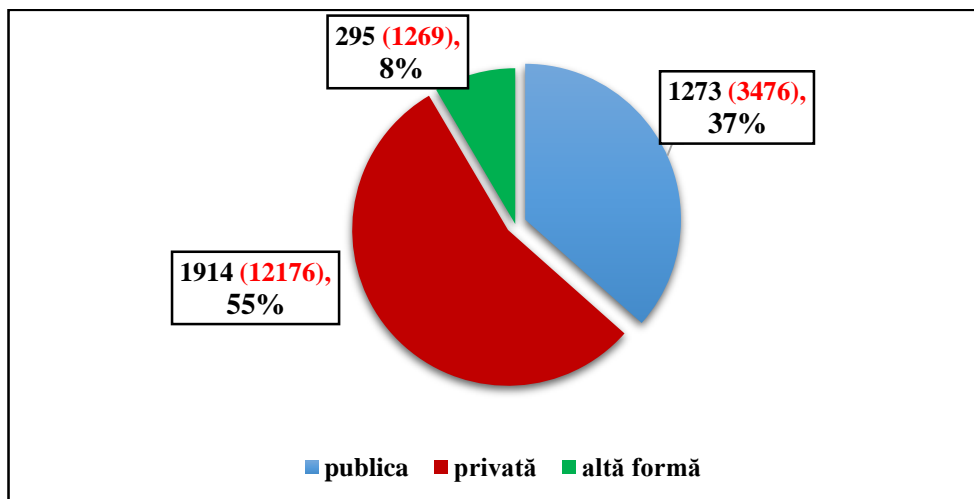
Revizuirea metodologiei AFM a scos în evidență și un decalaj mai mare dintre bărbați și femei pe piața muncii. Conform datelor din metodologia veche, ratele de ocupare la bărbați erau puțin mai mari decât la femei, în medie depășeau cu 3-5 p.p. cele ale femeilor. După ajustarea metodologiei discrepanța s-a majorat până la 8 p.p. în 2019. Un nivel mai mare de inegalitate la capitolul de participare pe piața muncii poate să prezinte situația reală, dar poate fi și o creștere momentană cauzată de aspecte metodologice. Persistența decalajului în datele anuale publicate va fi un semnal pentru ajustarea politicilor publice în vederea stimulării ocupării femeilor pe piața muncii³.

Principalele rezultate din studiul agenților economici

Descrierea eșantionului agenților economici

În anul 2019 în baza Metodologiei de eșantionare a fost selectat un eșantion de **3535 agenți economici** din 16953 agenți economici conform listei prezentate de Biroul Național de Statistică. Eșantionul a fost selectat aleatoriu în baza modelului de eșantionare ce constă din 15 clase de ponderare (5 regiuni x 3 mărimi ale a.e.) din toate ramurile economiei. Din eșantionul selectat au fost supuși chestionării **3482 agenți economici (ponderat 16921)**, cu o marja de eroare de **6%**. *Ponderare – extinderea datelor eșantionului la nivel național.* Specificând profilul agenților economici din eșantion, cei mai mulți sunt din sectorul privat **1914 a.e. (ponderat 12176)**.

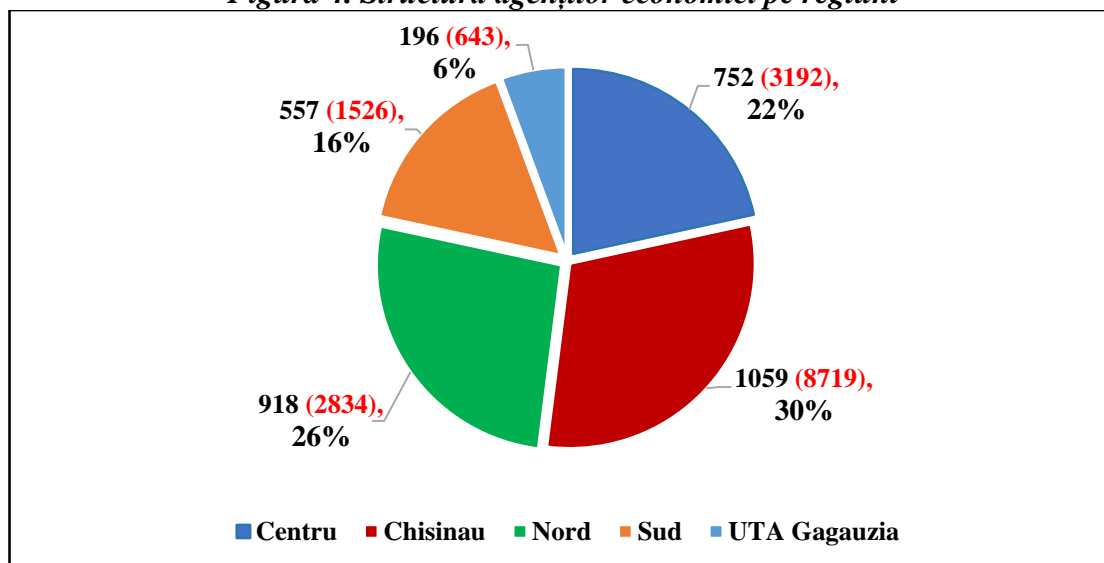
Figura 3. Structura agenților economici după forma de proprietate (%)

³ <https://statistica.gov.md/newsview.php?!=ro&idc=168&id=6328>

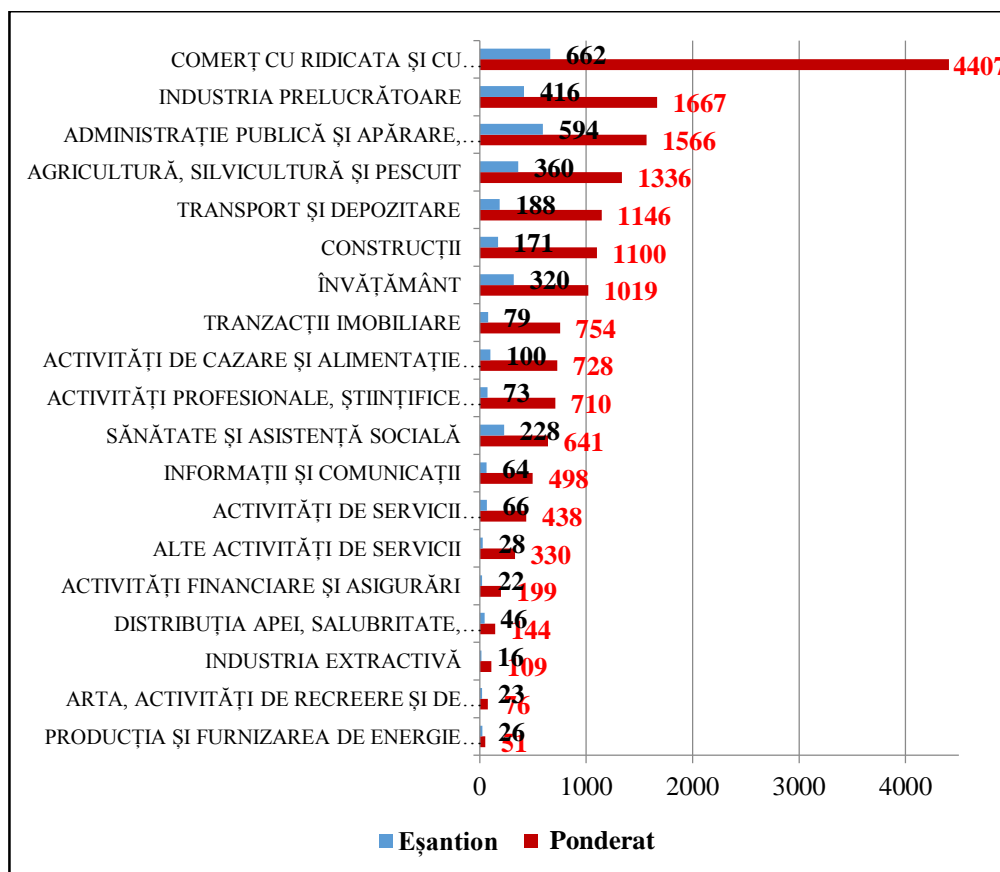
În aspect de regiune avem o concentrare a agenților economici în mun. Chișinău, ponderea lor constituind **30%** din eșantionul selectat.

Figura 4. Structura agenților economici pe regiuni

Conform activităților economice majoritatea a.e. își desfășoară activitatea în *Comerțul cu ridicata și cu amănuntul* **662** (ponderat **4407**), urmat de *Industria prelucrătoare* 416 (ponderat **1667**) și *Administrație publică și apărare* **594** (ponderat **1566**).

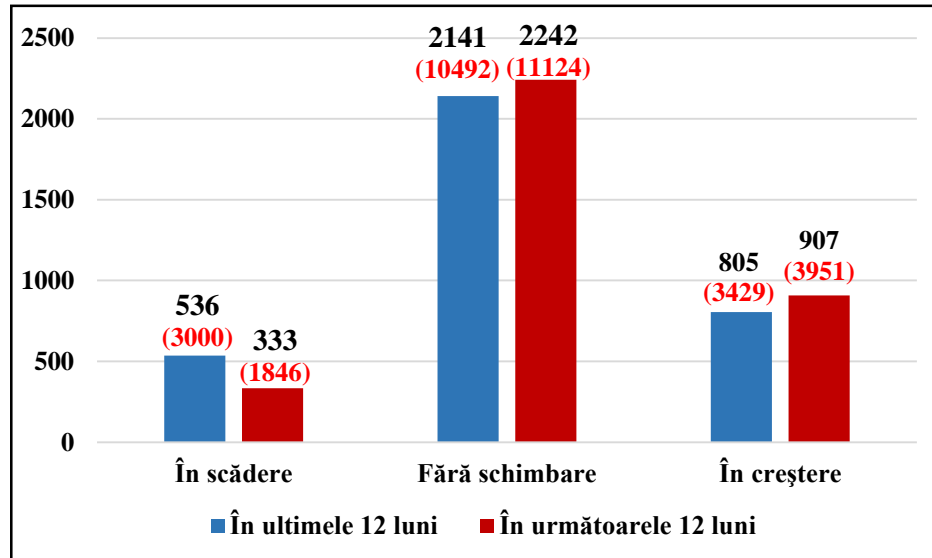
Figura 5. Structura agenților economici conform activităților economice (%)

Rezultatele studiului agenților economici

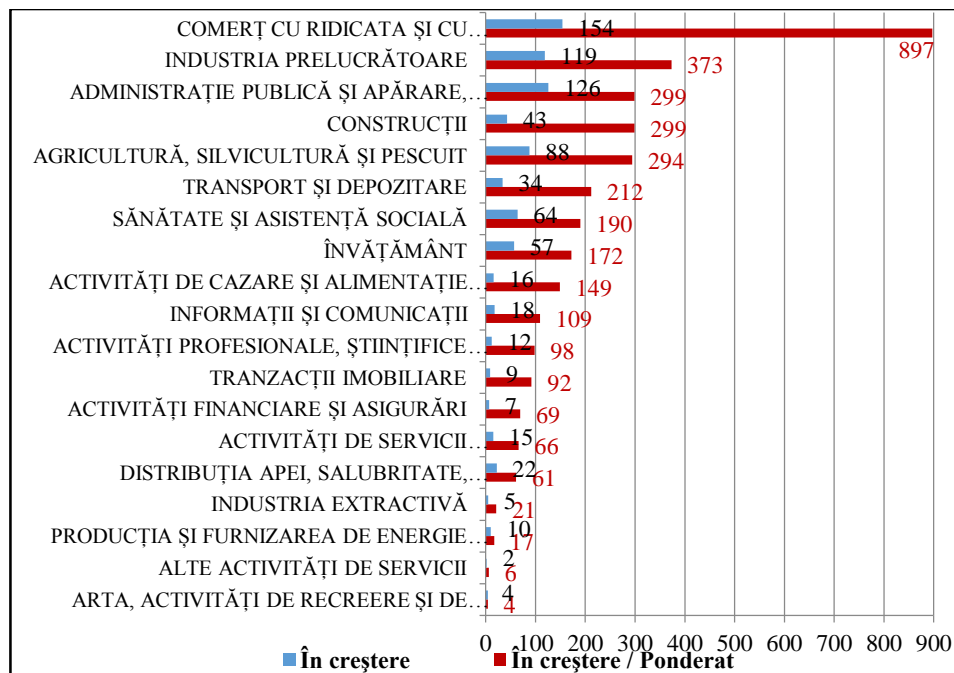
Analizând rezultatele chestionării agenților economici se atestă, că pentru anul 2020 ciclul de afaceri ramâne a fi stabil cu o slabă recesiune economică. Numărul agenților economici ce nu planifică schimbări în anul 2020 pe piața economică a produselor/serviciilor a crescut cu 5% comparativ cu anul precedent de la 2141 a.e. (**ponderat 10492**) la 2242 a.e. (**ponderat 11124**). Ponderea lor constituie 64% din eșantionul total.

Figura 6. Evoluția cererii pe piața economică a produselor/serviciilor

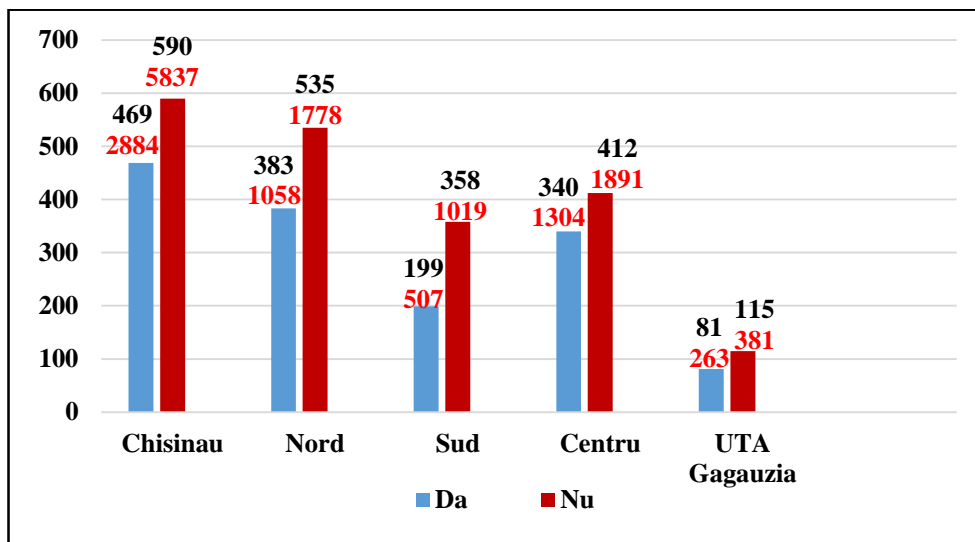
Pentru 58% din agenții economici chestionați dinamica vânzărilor pentru bunuri/produse/servicii în anul 2020 va ramâne la nivelul anului 2019. Totodată, 24% din agenții economici chestionați așteaptă o creștere a bunurilor/produselor în următoarele 12 luni, care sunt din *Comerțul cu ridicata și cu amănuntul* 154 agenți economici (**ponderat 897**) și din *Industria prelucrătoare* 119 a.e. (**ponderat 373**), *Administrație publică și apărare* 126 a.e.(ponderat 290), etc.

Figura 7. Creșterea cererii pe piața economică a produselor/serviciilor

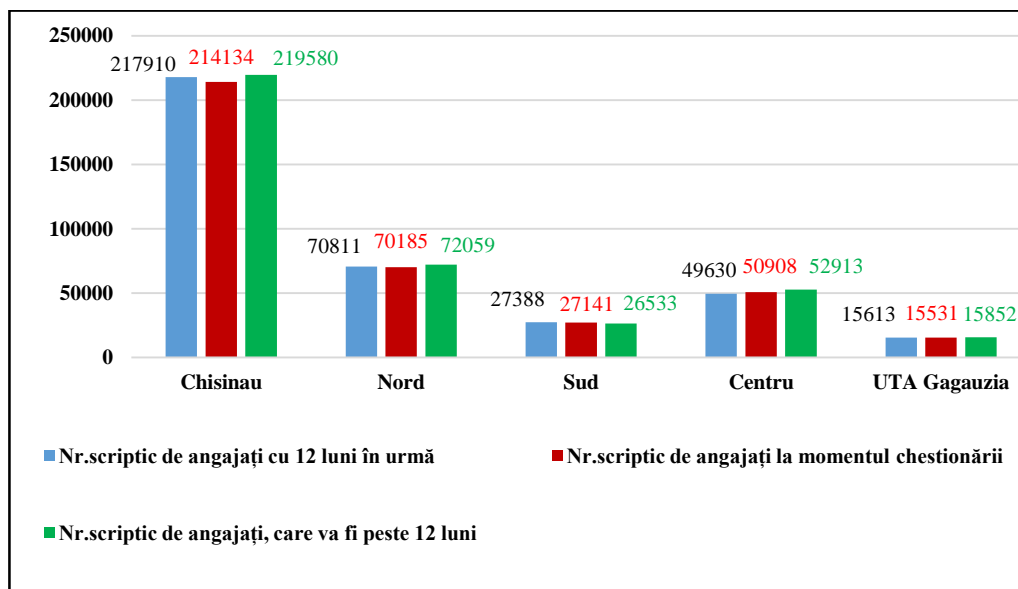
Pentru anul 2020 agenții economici chestionați care sânt în marea majoritate din sectorul privat nu planifică investiții, atât în echipament/tehnologii/spatii, cât și în crearea locurilor noi de muncă.

Figura 8. Investiții pentru dezvoltarea activității ag. ec.pe regiuni

Conform rezultatelor chestionării în aspect de regiune putem menționa o tendință de creștere a numărului de angajați peste 12 luni în mun. Chișinău și regiunea Centru. Numărul persoanelor angajate prin intermediul subdiviziunilor teritoriale din mun. Chișinău, regiunea Centru și regiunea Nord fiind în creștere.

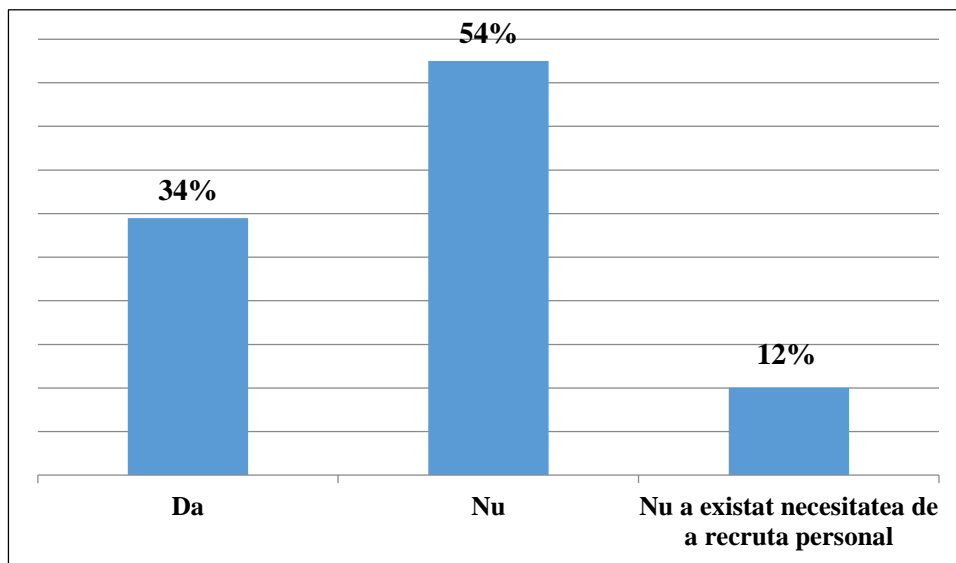
Figura 9. Evoluția cererii pentru angajați

Fluctuația cadrelor raportată de agenții economici chestionați este destul de mare ținând cont de faptul că, pe parcursul următoarelor 12 luni urmează a fi angajate cca 9,0 mii persoane, totodată cca 2,0 mii urmează a fi disponibilizate acestea având caracter sezonier. Cele mai multe fiind din *Agricultură, silvicultură și pescuit, Comerțul cu ridicata și cu amănuntul și Activitățile de cazare și alimentație publică*. Un motiv al numărului mai mare de disponibilizări în *Agricultură silvicultură și pescuit și Activitățile de cazare și alimentație publică* poate servi aspectul lor sezonier. Ocupațiile care sunt preconizate a fi disponibilizate fiind: muncitor necalificat în agricultură și silvicultură, muncitor la crearea spațiilor verzi, preparator înghețată, mașinist (fochist) în sala de cazane și casier.

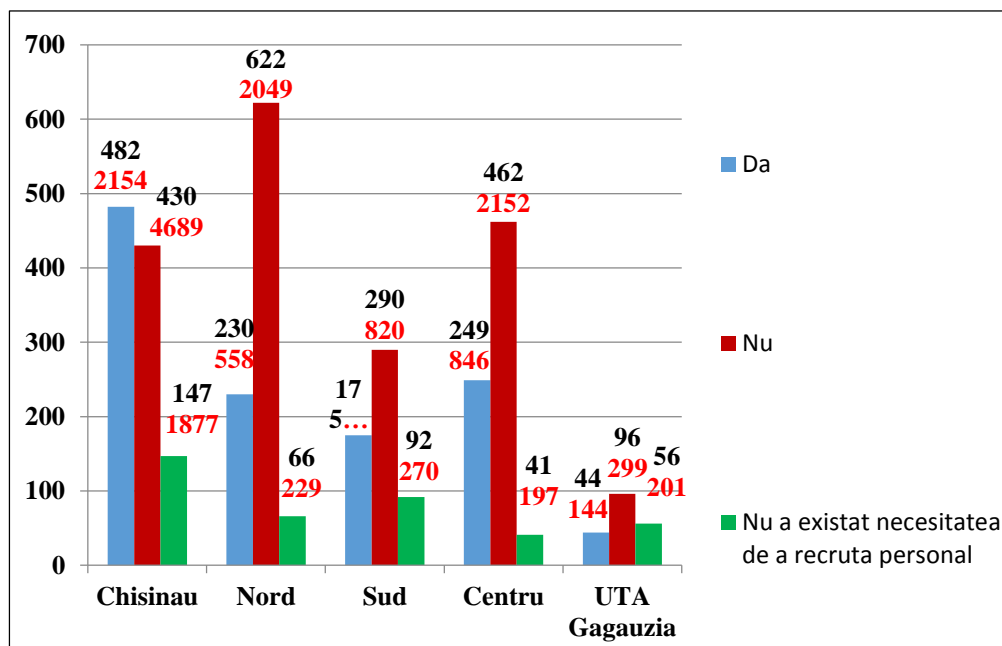
Lipsa forței de muncă în ultimile 12 luni a fost relatată de cca **34%** din totalul angajatorilor chestionați majoritatea fiind din sectorul privat.

Figura10. Deficit de forță de muncă

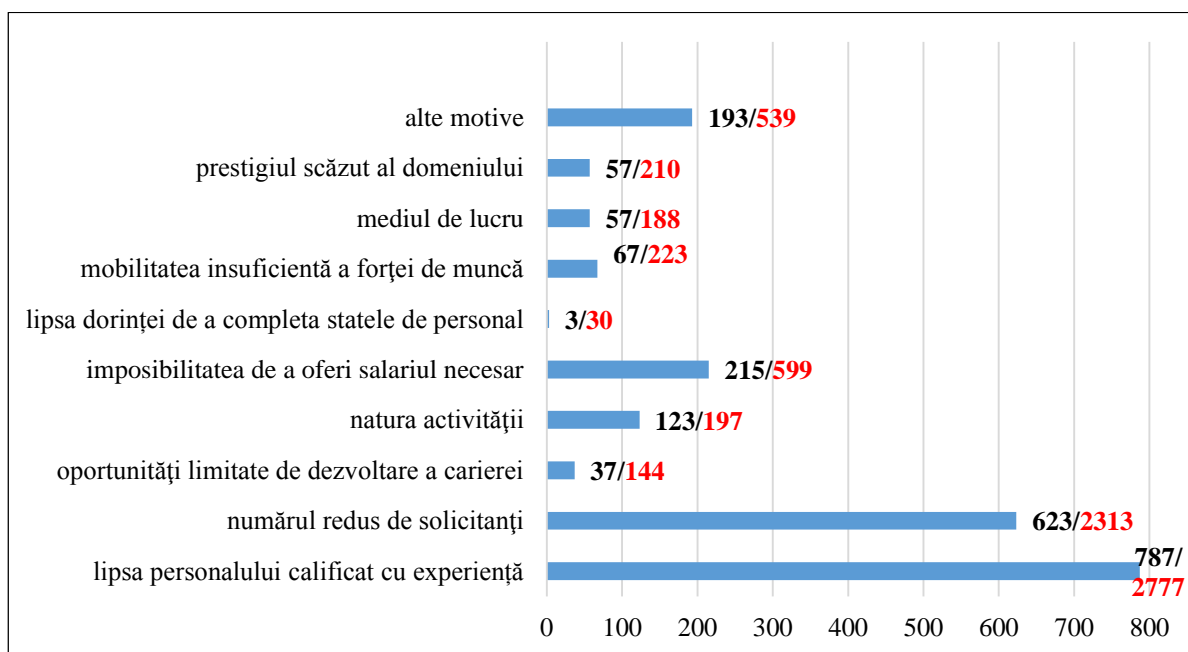
În aspect regional, în mun. Chișinău - **46%** din respondenți s-au confruntat cu deficit de forță de muncă în ultimele 12 luni, regiunea Nord - **25%**, regiunea Sud - **31%**, în regiunea Centru - **33%** și UTA Gagauzia - **22%**.

Figura11. Deficit de forță de munca pe regiuni

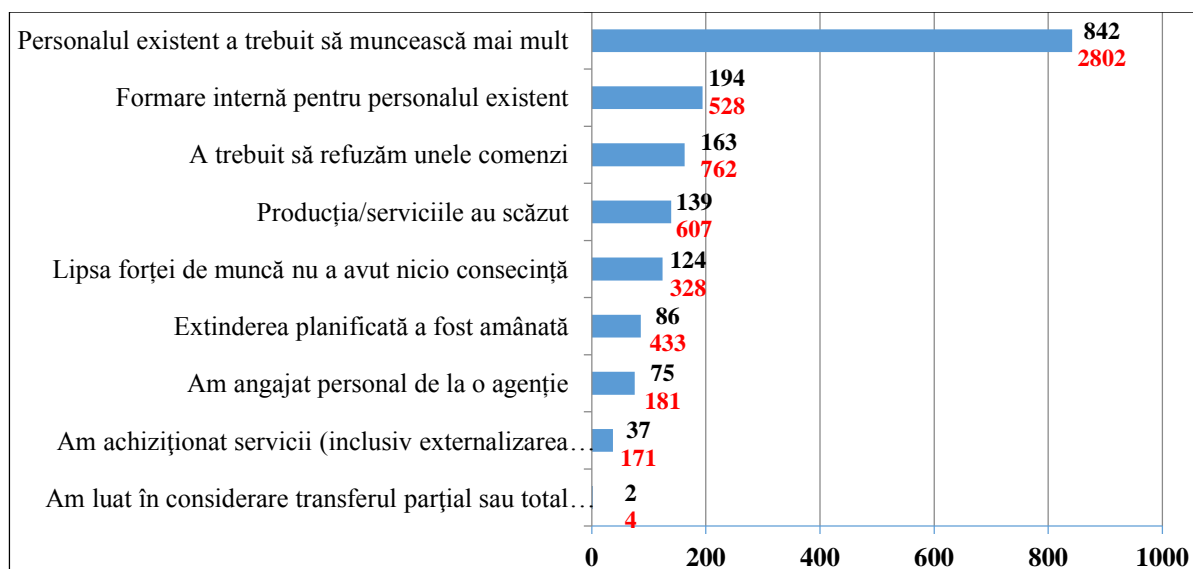
Principalele motive a lipsei forței de de muncă menționate de agenții economici fiind: lipsa personalului calificat cu experiență, numărul redus de solicitanți și imposibilitatea de a oferi salariul necesar.

Figura12. Motivele deficitului de forță de muncă

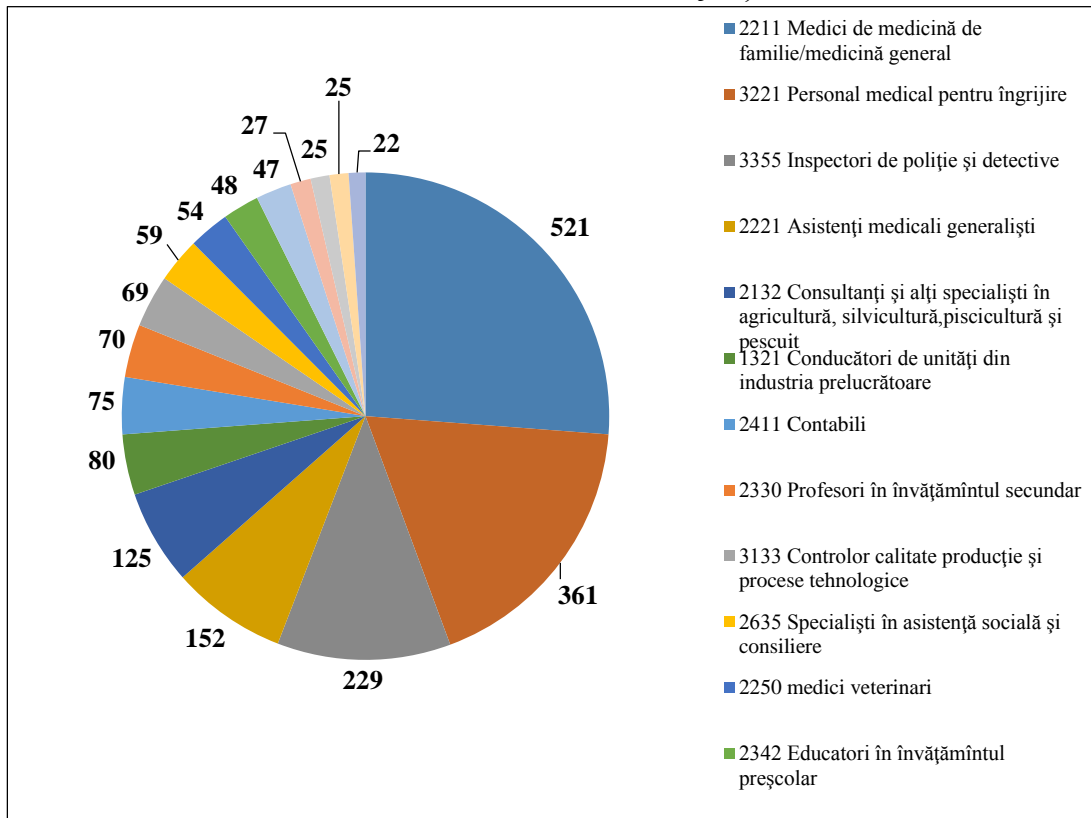
Printre principalele consecințe menționate de agenții economici, care a influențat procesul de producție prin lipsa forței de muncă au fost: personalul existent a trebuit să muncească mai mult, agenții economici au fost nevoiți să organizeze formarea internă pentru personalul existent, a fost nevoie să refuze unele comenzi în rezultatul cărora producția/serviciile au scăzut.

Figura12. Consecințele deficitului de forță de muncă

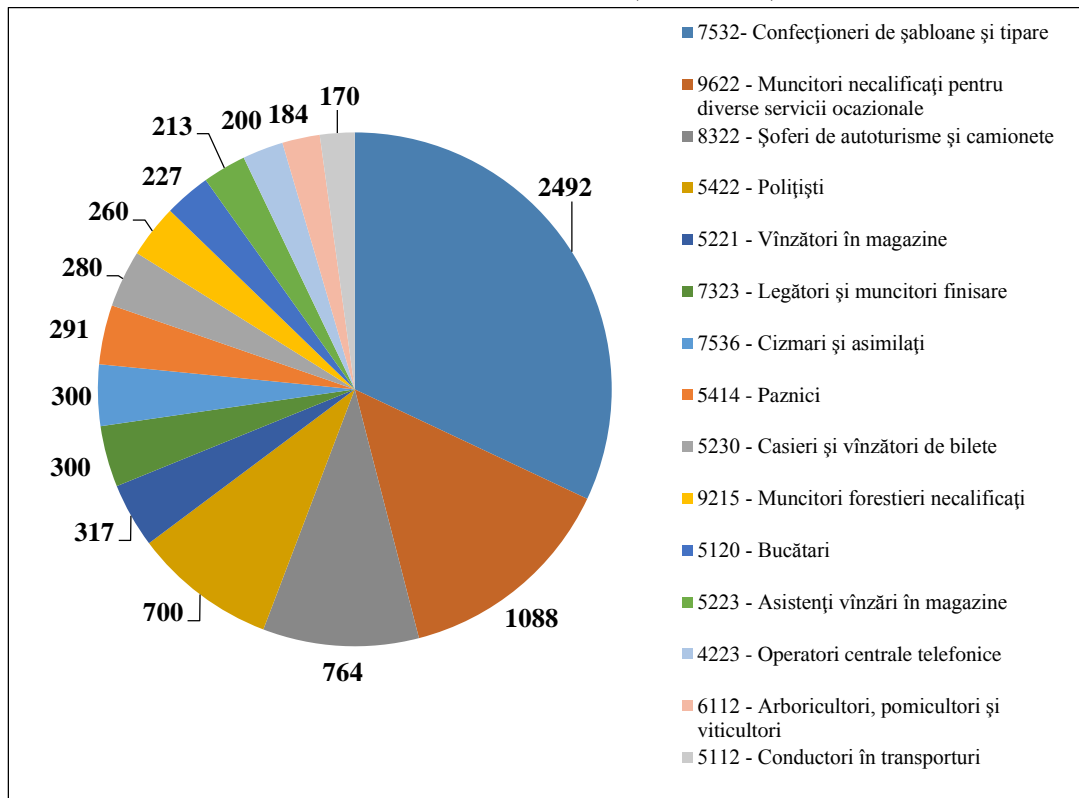

Angajatorii raportează un deficit continuu de forță de muncă calificată în domeniul sănătății și medicinei. Cel mai mare deficit este înregistrat în rândul asistentelor medicale specializate, în special în domeniul terapie intensivă, îngrijire chirurgicală și alte specializări. Există, de asemenea, un deficit semnificativ de asistente medicale la nivel de raion și asistente medicale de prim nivel. Tot mai mulți angajatori consideră că recrutarea specialiștilor în domeniul sănătății și asistenței sociale este dificilă.

Figura 14. Ocupațiile, care vor fi marcate de deficit de forță de muncă în următoarele 12 luni (slujbași)

Figura 15. Ocupațiile, care vor fi marcate de deficit de forță de muncă în următoarele 12 luni (muncitori)

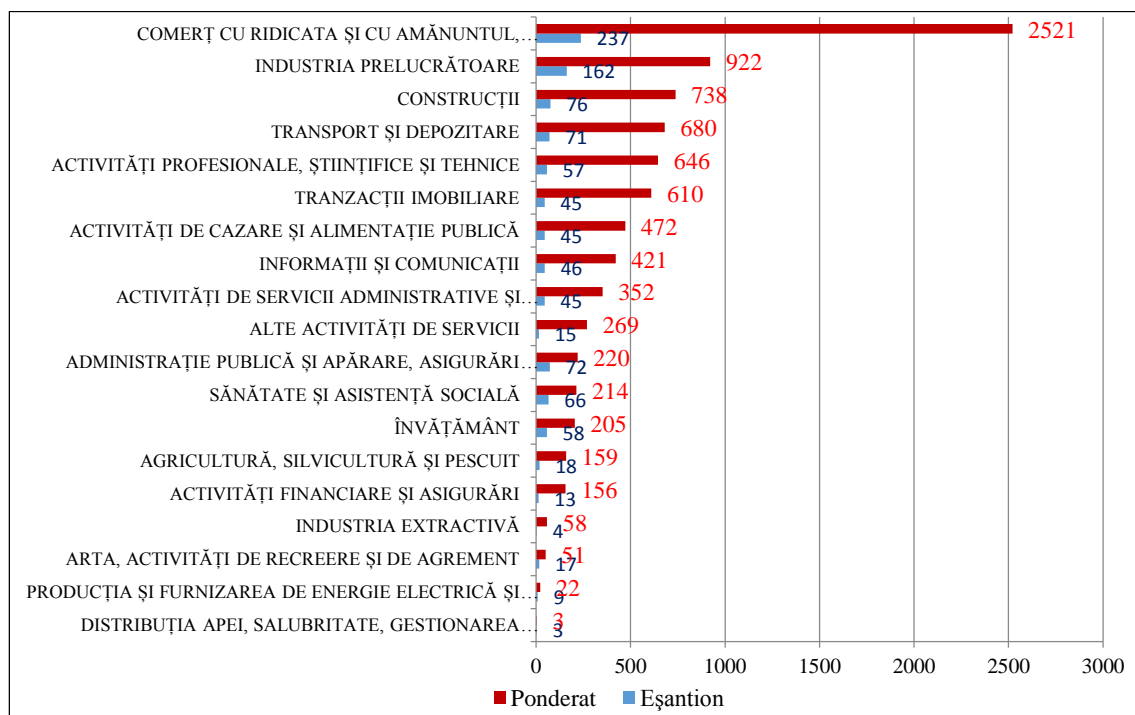

Rezultatele studiului în aspect de regiune

Mun. Chișinău

În mun. Chișinău au fost chestionați 1059 agenți economici (**ponderat 8719**). Conform activităților economice un număr mai mare sunt din *Comerțul cu ridicata și cu amănuntul*. După forma de proprietate: 634 agenți economici cu formă de proprietate privată (**ponderat 6988**), 255 a.e. cu formă de proprietate publică (**ponderat 717**) și 170 a.e. cu altă formă de proprietate (**ponderat 1015**).

Figura16. Agenții economici chestionați conform activităților economice mun. Chișinău

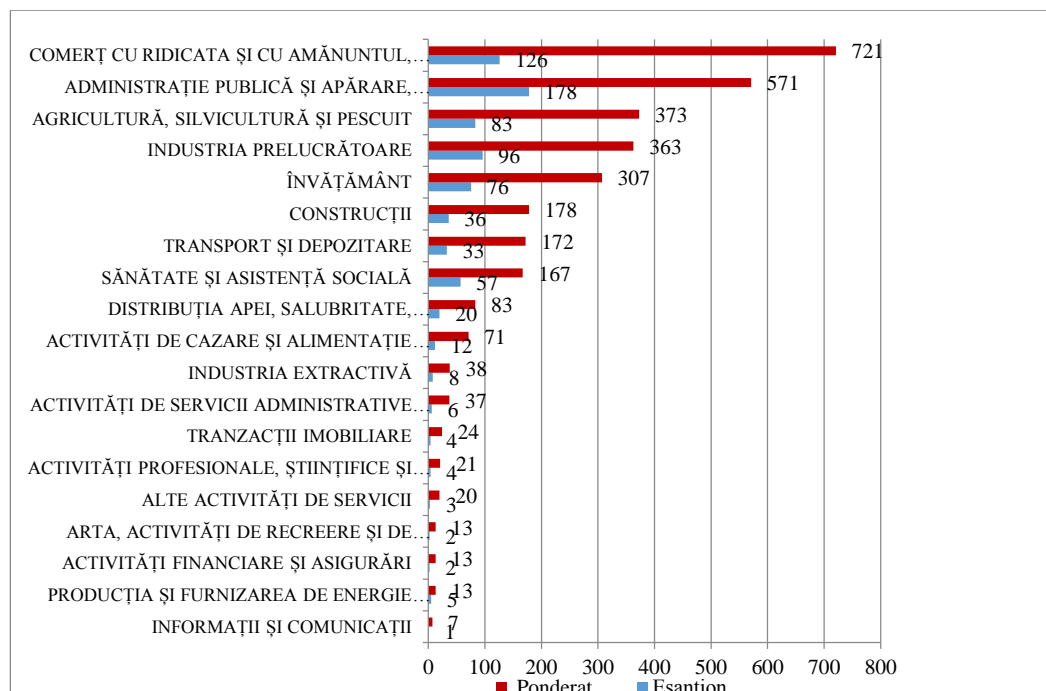
Principalele motive care stau la baza deficitului de forță de muncă în mun. Chișinău în viziunea agenților economici sunt: numărul redus de solicitanți selectați de către 282 a.e. (**ponderat 1361**), lipsa personalului calificat – 275 a.e. (**ponderat 1301**) și imposibilitatea de a oferi un salariu necesar 83 a.e. (**ponderat 263**).

La capitolul investiții în mun. Chișinău se atestă aceeași situație, care este valabilă pentru întreaga țară, în următoarele 12 luni un număr mic de agenți economici cca 44% sau 469 a.e. (**ponderat 2884**) planifică să investească în dezvoltarea activității sale.

În regiunea Centru au fost intervievați 752 a.e. (**ponderat 3192**). După forma de proprietate: 370 agenți economici cu formă de proprietate privată (**ponderat 1957**), 346 cu formă de proprietate publică (**ponderat 1164**) și 36 agenți economici cu altă formă de proprietate (**ponderat 74**). După activități economice în regiunea Centru ponderea cea mai mare au constituit agenții economici din *Administrație publică și apărare*.

Figura17. Agenții economice chestionați conform activităților economice regiunea Centru

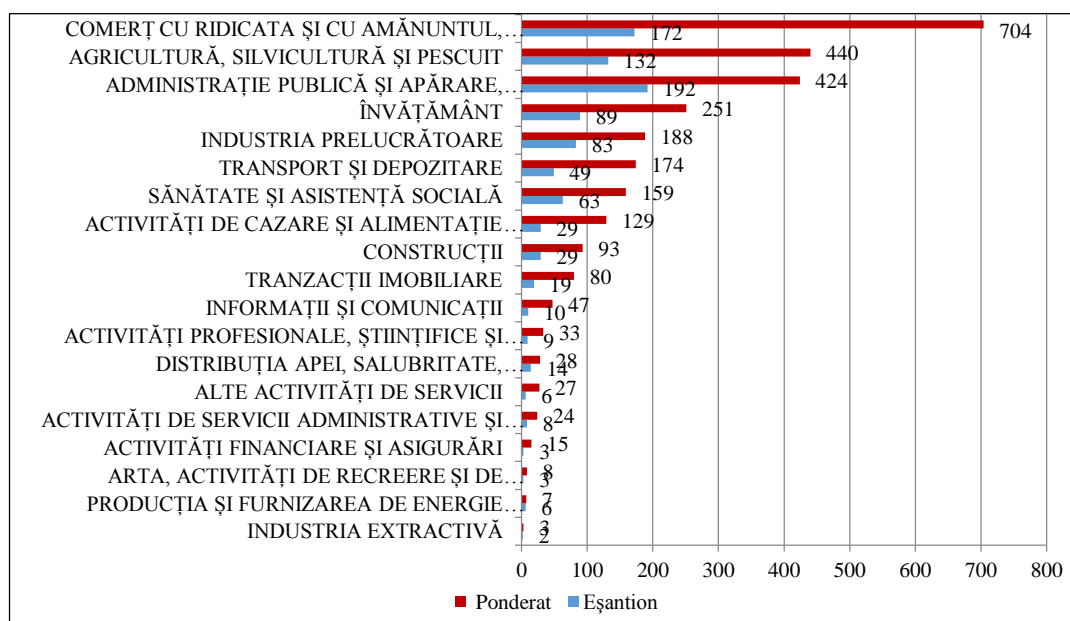

Principalele motive care stau la baza deficitului de forță de muncă în viziunea agenților economici sunt lipsa personalului, ales de către 174 respondenți (**ponderat 632**), numărul redus de solicitanți - 138 răspunsuri (**ponderat 441**), imposibilitatea de a oferi un salariu necesar – 54 a.e. (**ponderat 177**),

La capitolul investiții, în următoarele 12 luni conform răspunsurilor celor intervievați doar 45% sau 340 a.e. (**ponderat 1304**) planifică să investească în dezvoltarea activității sale.

În regiunea Nord au fost intervievați 918 a.e. (**ponderat 2834**). După forma de proprietate: 493 a.e. cu forma de proprietate privată (**ponderat 1876**), 370 a.e. cu forma de proprietate publică (ponderat 864) și 55 agenți economici din altă formă de proprietate (ponderat 96). Conform activităților economice, în număr mai mare sunt din *Comerțul cu ridicata și cu amănuntul*.

Figura18. Agenții economice chestionați conform activităților economice regiunea Nord

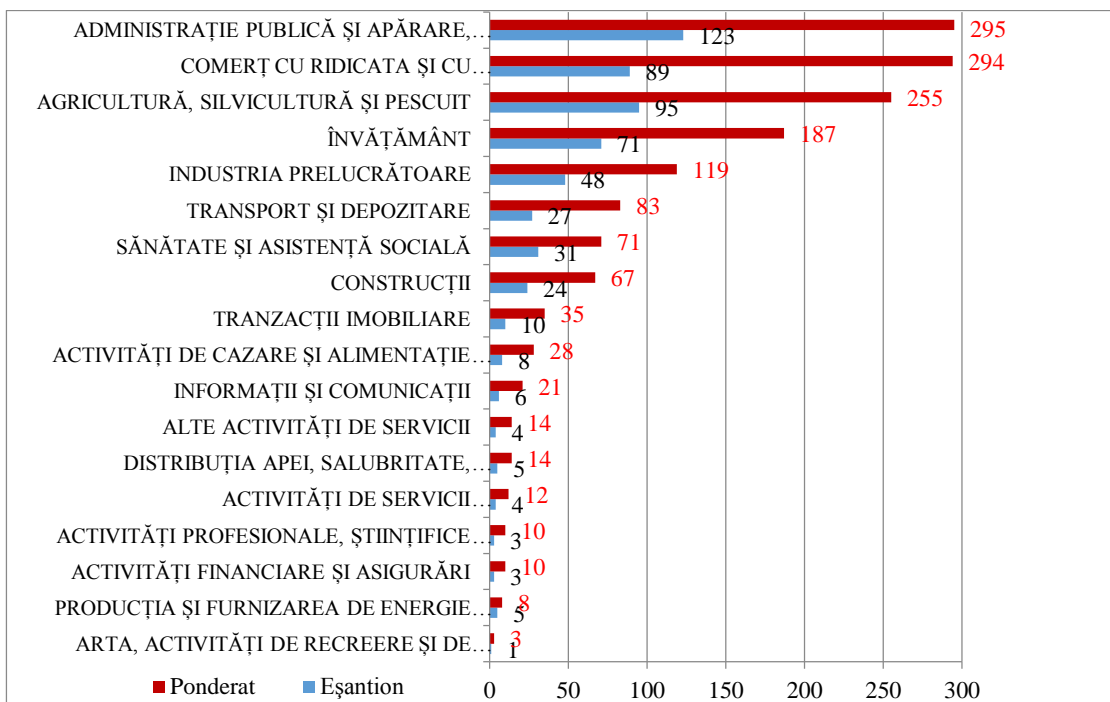

Lipsa forței de muncă calificată este o problemă stringentă și pentru regiunea Nord a țării, 64% dintre respondenți au relatat că s-au confruntat cu un deficit de forță de muncă calificată în ultimele 12 luni, acest indicator fiind cu mult mai mare decât în regiunea Sud unde este de 51%.

Referitor la investiții, tendința în următoarele 12 luni în regiunea Nord este identică cu regiunea Sud, doar 383 a.e. (**ponderat 1058**) sau 42% vor investi în următoarele 12 luni.

În regiunea Sud au fost intervievați 557 a.e. (**ponderat 1526**). După forma de proprietate: 305 agenți economici cu forma de proprietate privată (**ponderat 916**), 231 a.e. cu forma de proprietate publică (**ponderat 563**) și 21 agenți economici din altă formă de proprietate (**ponderat 47**). O lipsă acută de forță de muncă calificată au remarcat 51% din agenții economici din regiunea Sud, principalele motive fiind lipsa personalului calificat cu experiență, motiv expus de 140 respondenți (**ponderat 347**) sau 25 % din totalul agenților economici intervievați, urmat de numărul redus de solicitări ales de către 83 a.e. (**ponderat 192**) și imposibilitatea de a oferi salariu necesar au răspuns 24 respondenți (**ponderat 47**). După activități economice ponderea cea mai mare au constituit agenții economici din *Administrație publică și apărare*.

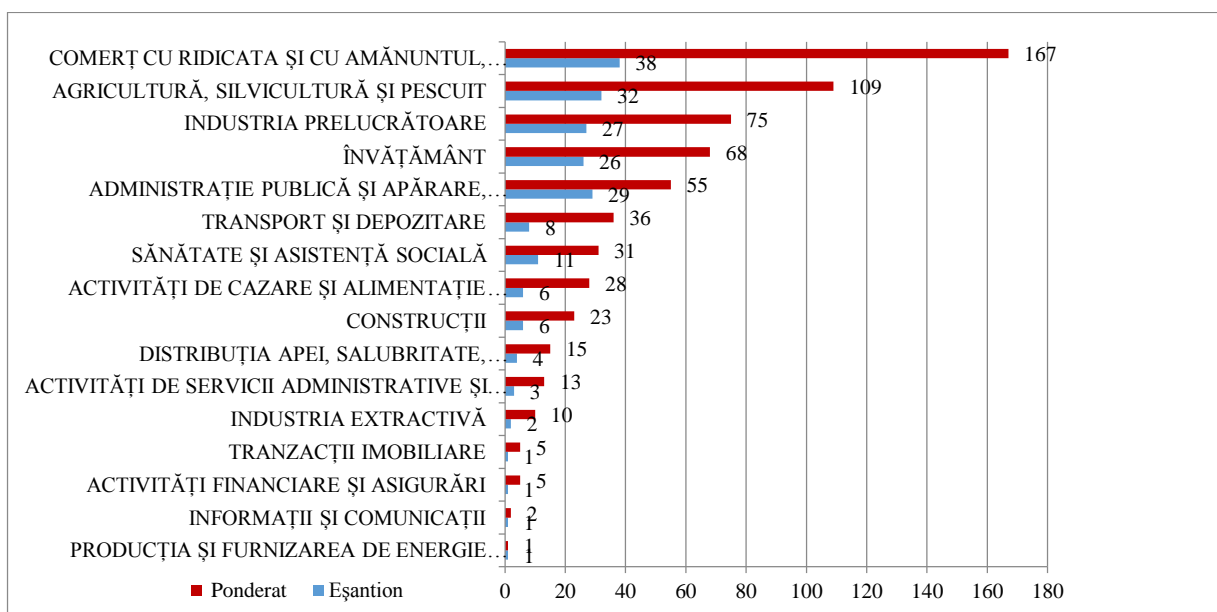
Figura19. Agenții economici chestionați conform activităților economice regiunea Sud

Din punct de vedere al investițiilor, în regiunea Sud, se observă o tendință de scădere a investițiilor în următoarele 12 luni, deoarece 64% sau 358 agenți economici (**ponderat 1019**) nu planifică investiții pentru dezvoltarea activității.

În **UTA Găgăuzia** au fost intervievați 196 agenți economici (**ponderat 643**). După forma de proprietate: 112 agenți economici cu forma de proprietate privată (**ponderat 440**), 71 a.e. cu forma de proprietate publică (**ponderat 167**) și 13 agenți economici din altă formă de proprietate (**ponderat 37**). Cea mai mare pondere o constituie a.e. din *Comerțul cu ridicata și cu amănuntul*.

Figura20. Agenții economici chestionați conform activităților economice UTAG

Din numărul total de agenți economici chestionați din regiune, doar 22% au relatat că se confruntă cu un deficit de forță de muncă, comparativ cu celelalte regiuni, UTA Găgăuzia ocupă locul I la acest indicator, fiind singura regiune cu o rată atât de mică. Principalele motive care stau la baza deficitului de forță de muncă în viziunea agenților economici sunt lipsa personalului calificat cu experiență, expusă de către 31 a.e. (**ponderat 101**), numărul redus de solicitanți – 17 a.e. (**ponderat 60**) și imposibilitatea de a oferi un salariu necesar ales de către 5 a.e. (**ponderat 11**). Comparativ cu celelalte regiuni, se atestă practic aceleași opțiuni alese de agenții economici. UTAG este singura regiune în care nu vor fi disponibilizate persoane cu studii superioare sau cu ocupații calificate.

La capitolul investiții în UTA Găgăuzia mai mulți agenți economici au relatat că nu doresc să investească pentru dezvoltarea activității sale în următoarele 12 luni, totuși 41% sau 81 a.e. (**ponderate 263**) din numărul total de 196 agenți economici intervievați vor investi.

Concluzii

Ministerul Economiei și Infrastructurii, în comun cu experții Fondului Monetar Internațional a revizuit Prognoza macroeconomică pentru anul 2020 ce indica creșterea Produsului intern brut de 3,8% la un declin de circa -3% ca impact al pandemiei COVID-19 asupra economiei Republicii Moldova..

Astfel, se prognozează o reducere a activității comerciale. Această scădere va fi determinată de sistarea sau restrângerea parțială a activității companiilor din domeniul comerțului cu amănuntul, serviciilor prestate populației, serviciilor de alimentație publică, transport, educație, etc. Concomitent, scăderea veniturilor populației se va transpune în diminuarea veniturilor din vânzări a comercianților. Totuși, în condițiile crizei epidemiologice, vor avea de câștigat serviciile din domeniul sănătății, serviciile de telecomunicații, comerțul cu produse alimentare. Un factor important care va influența activitatea comercială este și reducerea consumului privat, pentru care este prognozată o descreștere de 3% în termeni reali.

Totodată, și volumul investițiilor în anul 2020 va scădea cu cca 4,8%.

Revizuirea metodologiei AFM a scos în evidență un decalaj mai mare dintre bărbați și femei pe piața muncii. Conform datelor din metodologia veche, ratele de ocupare la bărbați erau puțin mai mari decât la femei, în medie depășeau cu 3-5 p.p. cele ale femeilor. După ajustarea metodologiei discrepanța s-a majorat până la 8 p.p. în 2019.

Conform rezultatelor studiului majoritatea agenților economici chestionați pentru anul 2020 nu planifică investiții în echipament/tehnologii/spații și crearea locurilor de muncă noi. În aspect regional se atestă aproximativ aceeași situație pe întreg teritoriul țării - cca 52% din numărul a.e. nu planifică să investească dezvoltarea activității sale.

Mai mult de un sfert de angajatori au raportat dificultăți de angajare, iar marea majoritate a acestor dificultăți s-au datorat lipsei forței de muncă, fapt ce reprezintă un obstacol pentru activitatea agenților economici.

Principalele motive menționate de agenții economici chestionați care stau la baza deficitului de forță de muncă sunt lipsa personalului calificat cu experiență, numărul redus de solicitanți și imposibilitatea de a oferi un salariu necesar.

În aspect regional s-au confruntat cu un deficit de forță de muncă mai mare: regiunea Centru - **33%**, regiunea Sud - **31%**, regiunea Nord - **25%** și UTAG - **22%**.

Barometre

Barometrul profesiilor pentru anul 2020, total pe republică

Slujbași

Cod ocupație	Șanse înalte de angajare	Cod ocupație	Balanță	Cod ocupație	Șanse reduse de angajare
2221	Asistent medical	3412	Asistent personal	2132	Agronom
2211/ 2212	Medic medicină de familie/medicină generală. Medici specialiști	2132	Expert inginer silvic	2132	Zootehnician
2512	Inginer programator/ programator software	3343	Administrator sală	2250	Medic veterinar
2411	Contabil	3311	Inspector credite	2165	Inginer cadastral
2262	Farmacist	1321	Șef grup (în industrie)	3115	Tehnician mecanic
2422	Specialist (inclusiv superior, principal) în autoritățile publice	3322/ 3324	Agent de vânzări/comercial	3258	Brancardier
2330	Profesor în învățământul gimnazial, liceal, postliceal	1221	Manager (în servicii de marketing și vânzare)	3131	Mașinist la blocuri energetice
2320	Profesor în învățământul profesional	3339	Agent servicii client		
2431	Specialist marketing	3313	Merceolog		
2632	Consultant	1311	Șef ocol silvic		
3412	Asistent parental profesionist	2635	Asistent social		
2341	Educator în învățământul primar				
3355	Ofițer de sector/urmărire penală				

Barometrul profesiilor pentru anul 2020, total pe republică

Muncitori

Cod ocupație	Șanse înalte de angajare	Cod ocupație	Balanță	Cod ocupație	Șanse reduse de angajare
7532	Cusător (în industria ușoară/confecțiilor)	7536	Cizmar-confecționar încălțăminte la comandă	8112	Mașinist la mașina de tăiat piatră
8322	Conducător auto	8160	Operator în sectorul de producție	8171	Mașinist la agregate de imprimat și tăiat
5414	Gardian public	4223	Operator la telecomunicații	7126	Instalator frigotehnist
5221/ 5223	Vânzător produse alimentare/realimentare	5412	Inspector (inclusiv superior) patrulare	4323	Operator stație spălare-aburire
6112	Viticultor	6112	Pomicultor	8181	Controlor în producția de sticlă
5120	Bucătar	5311	Dădacă	9629	Supraveghetor
7112	Pietrar-zidar	5131	Chelner (ospătar)		
6111	Agriculator	7115	Tâmplar – dulgher		
7212	Electrogazosudor	7512	Brutar - Cofetar		
4211	Casier în sala de comerț	5312	Ajutor educator		
8341	Tractorist	9412	Bucătar auxiliar		
7231	Lăcătuș la repararea automobilelor	8342	Mașinist la autogreder		
7123	Tencuitor	7224	Operator la mașinile cu comandă program		
7421	Montator dispozitive și aparate radioelectronice	5141	Frizer		
5321	Infirmieră	4326	Recepționar comenzi		

Barometru profesiilor pentru anul 2020, municipiul Chișinău

Slujbași

Cod ocupație	Șanse înalte de angajare	Cod ocupație	Balanță	Cod ocupație	Șanse reduse de angajare
2211/ 2212	Medic medicină de familie/medicină generală. Medici specialiști	3322/ 3324	Agent de vânzări/comercial	3331	Expeditor transportarea încărcăturilor
3258	Brancardier	1221	Manager (în servicii de marketing și vânzare)	2144	Inginer ventilație
2221	Asistent medical	3343	Administrator sală		
2512	Inginer programator/ programator software	2611	Jurisconsult	2619	Expert judiciar
2411	Contabil	3521	Montor	3131	Mașinist la blocuri energetice
2512	Programator software	2151	Inginer electrician	2165	Inginer cadastral
2342	Educator în învățământul preșcolar	2132	Expert inginer silvic		
2422	Specialist (inclusiv superior, principal) în autoritățile publice	2434	Reprezentant comercial (calculatoare și TIC)		
2634	Psiholog	2619	Consilier de probațiune (inclusiv superior, principal)		
2512	Inginer programator	2431	Telemarketolog		
2431	Specialist marketing	2411	Auditor financiar		
2635	Asistent social	3311	Inspector credite		
2262	Farmacist	2632	Consultant		
3355	Inspector de poliție				

Barometru profesiilor pentru anul 2020, municipiul Chișinău

Muncitori

Cod ocupație	Șanse înalte de angajare	Cod ocupație	Balanță	Cod ocupație	Șanse reduse de angajare
5412	Inspector (inclusiv superior) patrulare	7323	Legător	4120	Secretară
8322	Conducător auto	8160	Operator în sectorul de producție	7223	Frezor
5414	Gardian public	4223	Operator la telecomunicații	7536	Asamblor articole de marochinărie
5221/ 5223	Vânzător produse alimentare/realimentare	4132	Operator la calculatoare și calculatoare electronice	7212	Sudor
5120	Bucătar	9412	Bucătar auxiliar	9629	Supraveghetor
7532	Cusător (în industria ușoară/confecțiilor)	5131	Chelner (ospătar)		
4211	Casier în sala de comerț	7115	Tâmplar – dulgher		
7112	Pietrar-zidar	5230	Taxator		
7212	Electrogazosudor	5312	Ajutor educator		
7522	Confecționar elemente decorative pentru mobilă	7115	Dulgher		
5321	Infirmieră	5142	Manichiuristă		
8331	Conducător troleibuz	6113	Muncitor la crearea spațiilor verzi		
3113	Electrician secție	7119	Asfaltator		
5141	Frizer	4326	Recepționar comenzi		
7123	Tencuitor	4313	Distribuitor sarcini		

Barometrul profesiilor pentru anul 2020, regiunea Centru

Slujbași

Cod ocupație	Șanse înalte de angajare	Cod ocupație	Balanță	Cod ocupație	Șanse reduse de angajare
2411	Contabil	3322/ 3324	Agent de vânzări/comercial	2165	Inginer cadastral
2341	Educator în învățământul primar	2422	Specialist (inclusiv superior, principal) în autoritățile publice	2132	Agronom
2221	Asistent medical	2320	Profesor în învățământul profesional	2145	Inginer laborant
2211/ 2212	Medic medicină de familie/medicină generală. Medici specialiști	2330	Profesor în învățământul liceal	2331	Economist
2240	Felcer	3331	Expeditor	3422	Antrenor
1221	Manager (în servicii de marketing și vânzare)	3113	Electrician secție/sector		
3355	Ofițer de sector	1311	Șef ocol silvic		
2262	Farmacist	3412	Asistent personal		
2431	Specialist marketing	3415	Asistent parental profesionist		
2635	Asistent personal comunitar	3131	Operator la centrul termic		
3132	Lăcătuș la rețele de apeduct și canalizare	1311	Șef ocol silvic		

Barometrul profesiilor pentru anul 2020, regiunea Centru

Muncitori

Cod ocupație	Șanse înalte de angajare	Cod ocupație	Balanță	Cod ocupație	Șanse reduse de angajare
7532	Cusător (în industria ușoară/confecțiilor)	7212	Electrogazosudor	6210	Doboritor arbori
7536	Cizmar-confecționar încălțăminte la comandă	8211	Lăcătuș montator pentru utilaje industriale	4226	Recepționist
5221/ 5223	Vânzător produse alimentare/realimentare	7543	Controlor calitate	8332	Conducător autospecială
8322	Conducător auto	8160	Operator în sectorul de producție	4415	Arhivar
5312	Ajutor de educator	7126	Lăcătuș la executarea subansamblurilor și pieselor pentru conducte tehnologice	6112	Pomicultor
7512	Brutar	5411	Pompier	4120	Secretară
5321	Infirmieră	9313	Muncitor necalificat în construcții		
5120	Bucătar	5131	Chelner (ospătar)		
		4211	Casier în sala de comerț		
9312	Îngrijitor spații verzi	8182	Operator în sala de cazane		
7123	Tencuitor	7231	Lăcătuș auto		
9213	Muncitor necalificat în agricultură	7112	Petrar - zidar		
8160	Prelucrător vin materie primă				

Barometrul profesiilor pentru anul 2020, regiunea Nord

Slujbași

Cod ocupație	Șanse înalte de angajare	Cod ocupație	Balanță	Cod ocupație	Șanse reduse de angajare
2211/ 2212	Medic medicină de familie/medicină generală. Medici specialiști	3322/ 3324	Agent de vânzări/comercial	1323	Arhitect proiectant principal
2221	Asistent medical	3122	Controlor de calitate la protejări metalice	1431	Bibliotecar
2411	Contabil	3343	Administrator sală	2352	Traducător
1221	Manager (în servicii de marketing și vânzare)	2635	Asistent social comunitar	3251	Tehnician dentar
2512	Programator software	2422	Specialist (inclusiv superior, principal) în autoritățile publice	2611	Consilier juridic
1439	Tehnolog principal	2240	Felcer	2132	Agonom
3355	Inspector de poliție	2632	Consultant		
2262	Farmacist	3113	Electrician sectie/sector		
2431	Specialist marketing				
2330	Profesor în învățământul gimnazial				

Barometrul profesiilor pentru anul 2020, regiunea Nord

Muncitori

Cod ocupație	Șanse înalte de angajare	Cod ocupație	Balanță	Cod ocupație	Șanse reduse de angajare
7532	Cusător (în industria ușoară/confecțiilor)	6112	Pomicultor	5142	Cosmetician
5221/ 5223	Vânzător produse alimentare/realimentare	8160	Operator în sectorul de producție	3513	Tehnician pentru rețele de calculatoare
8322	Conducător auto	7212	Electrogazosudor	4415	Arhivar
5120	Bucătar	8341	Tractorist	8171	Mașinist la agregate de imprimat și tăiat
4211	Casier în sala de comerț	7231	Lăcătuș auto	7411	Electromecanic ascensoare
8343	Mecanizator (dolgher mecanizator) în brigada complexa pentru lucrari de incarcare-descarcare	6111	Agricultor	8111	Mașinist la buldozere
7124	Asamblor-montator profile aluminiu și geam termopan	5131	Chelner (ospătar)	8343	Mecanizator
7233	Mașinist la instalațiile de spălat	5312	Ajutor de educator		
5321	Infirmieră	7214	Lăcătuș la asamblarea construcțiilor metalice		
5141	Frizer	5413	Santinelă		
6113	Muncitor la crearea spațiilor verzi	7531	Termofinisor confecții		
7112	Petrar - zidar	7543	Controlor calitate		

Barometrul profesiilor pentru anul 2020, regiunea Sud

Slujbași

Cod ocupație	Șanse înalte de angajare	Cod ocupație	Balanță	Cod ocupație	Șanse reduse de angajare
2211	Medic medicină generală	3322/ 3324	Agent de vânzări/comercial	1431	Bibliotecar
2221	Asistent medical	2132	Agronom	2352	Traducător
3412	Asistent personal	3343	Administrator sală	3251	Tehnician dentar
2411	Contabil	2635	Asistent social comunitar	2611	Juristconsult
2330	Profesor în învățământul gimnazial	3412	Lucrator social	3513	Tehnician pentru rețele de calculatoare
2151	Inginer electrician	2240	Felcer		
3355	Inspector de poliție	3113	Electrician sector/sectie		
1321	Tehnolog principal (in industrie)	1321	Șef stație electrica		
3351	Inspector de vamă și frontieră	2359	Maistru industrie de producție		

Barometrul profesiilor pentru anul 2020, regiunea Sud

Muncitori

Cod ocupație	Șanse înalte de angajare	Cod ocupație	Balanță	Cod ocupație	Șanse reduse de angajare
6112	Viticultor	6112	Pomicultor	5142	Cosmetician
6111	Agricultor	8160	Operator în sectorul de producție	7412	Electromontor la deservirea utilajelor electrice de la centralele electrice
8343	Mecanizator	7212	Electrogazosudor	5413	Supraveghetor
8341	Tractorist	7231	Lăcătuș auto	7318	Tricoter manual
8322	Conducător auto	5131	Chelner (ospătar)	8111	Mașinist la buldozere
5120	Bucătar	5221/ 5223	Vânzător produse alimentare/nealimentare	7126	Lacatus controlor in sistemul de gaze
4211	Casier în sala de comerț	9313	Muncitor necalificat in constructii		
5321	Infirmieră	5120	Bucătar		
7532	Cusător (în industria ușoară/confecțiilor)	7114	Fierar-Betonist		
7531	Termofinisor confecții	7123	Tencuitor		
7543	Controlor calitate	7112	Petrar - zidar		
9213	Muncitor necalificat în agricultură	2411	Contabil		

Barometrul profesiilor pentru anul 2020, UTAG

Slujbași

Cod ocupație	Șanse înalte de angajare	Cod ocupație	Balanță	Cod ocupație	Șanse reduse de angajare
2211	Medic medicină generală	3322/ 3324	Agent de vânzări/comercial	2611	Juristconsult
2221	Asistent medical (studii superioare)	2132	Agronom	1211	Manager financiar
2320	Profesor în învățământul profesional	3113	Electrician sector/sectie	2145	Inginer laborant
2330	Profesor în învățământul liceal, poctliceal	3343	Administrator sală	3422	Antrenor
2342	Educator în învățământul preșcolar	2240	Felcer	2431	Marchetolog
3412	Lucrator social				

Barometrul profesiilor pentru anul 2020, UTAG

Muncitori

Cod ocupație	Șanse înalte de angajare	Cod ocupație	Balanță	Cod ocupație	Șanse reduse de angajare
6112	Viticultor	6112	Pomicultor	7412	Lăcituș – electrician la repararea utilajelor electrice
6111	Agricultor	8160	Operator în sectorul de producție	7122	Faianțar
8341	Tractorist	5120	Bucătar	7114	Fierar betonist
7532	Cusător (în industria ușoară/confecțiilor)	5131	Chelner (ospătar)		
8152	Țesator	5221/ 5223	Vânzător produse alimentare/nealimentare		
9213	Muncitor necalificat în agricultură	6112	Viticultor- vinificator		
7511	Ciontolitor tranșator carne	8342	Masinist la autogreder		
4211	Casier în sala de comerț	7223	Strungar		